

Förteckning över miljöbelastande läkemedel framtagen inom ramen för SLL:s miljöprogram 2017–2021

Substans	Motiveringar ¹
Amoxicillin	Mätningar saknas, men utifrån förväntade koncentrationer i avloppsreningsverk bedöms att risk finns för selektion av antibiotikaresistens.
Azitromycin (ny)	Halter av azitromycin i ytvatten övervakas av miljöskäl inom ramen för EU:s vattenlagstiftning. Utifrån uppmätta halter i avloppsreningsverk selekterar azitromycin eventuellt för antibiotikaresistens. Kan "samverka" i miljön med övriga makrolidantibiotika, t.ex. erytromycin, klaritromycin och roxitromycin.
Ciprofloxacina	Utifrån uppmätta halter i avloppsreningsverk riskerar ciprofloxacina att selektera för antibiotikaresistens.
Citalopram Escitalopram	Koncentrationer av citalopram i fisk exponerad för renat avloppsvatten motsvarar terapeutiska nivåer hos människa. Halter i miljön av flera SSRI/SNRI överstiger de koncentrationer som rapporterats ha påverkan på vattenlevande organismer, särskilt ryggradslösa djur.
Diazepam (ny)	Halter av diazepam i vattendrag är låga och bedöms ej medföra risk. Diazepam metaboliseras till viss del till oxazepam som i sin tur finns i halter som medför risk för miljöpåverkan. Därför kan användning av diazepam bidra till risk. Hur stort bidrag är oklart.
Diklofenak	Halter av diklofenak i ytvatten övervakas av miljöskäl inom ramen för EU:s vattenlagstiftning. Återfinns i ytvatten i halter som rapporterats ha effekter på fisk.
Erytromycin	Halter av erytromycin i ytvatten övervakas av miljöskäl inom ramen för EU:s vattenlagstiftning. Utifrån uppmätta halter i avloppsreningsverk riskerar erytromycin att selektera för antibiotikaresistens. Kan "samverka" i miljön med övriga makrolidantibiotika, t.ex. azitromycin, klaritromycin och roxitromycin.
Estradiol	Halter av estradiol i ytvatten övervakas av miljöskäl inom ramen för EU:s vattenlagstiftning. Bidrar till östrogenhalter i miljön tillsammans med t.ex. etinylestradiol och kroppseget östrogen. Se vidare etinylestradiol.
Etinylestradiol	Halter av etinylestradiol i ytvatten övervakas av miljöskäl inom ramen för EU:s vattenlagstiftning. Halter i vatten bedöms i vissa fall vara tillräckligt höga för att kunna påverka fortplantning och könsutveckling i fisk.
Felodipin	Halter i miljön bedöms kunna leda till terapeutiska nivåer i fisk baserat på ämnets fettlöslighet.
Fluoxetin (ny)	Fluoxetin har uppmätts i vild fisk, dock i koncentrationer under terapeutiska nivåer hos människa. Halter i miljön av flera SSRI/SNRI överstiger de som rapporterats ha påverkan på vattenlevande organismer, särskilt för ryggradslösa djur.
Flupentixol (ny)	Utifrån uppmätta halter i ytvatten beräknas flupentixol kunna ansamlas i fisk till terapeutiska koncentrationer.
Glibenklamid	Glibenklamid har uppmätts i vild fisk i halter nära terapeutiska koncentrationer hos i människa. Det stöds av ämnets fettlöslighet och uppmätta koncentrationer i avloppsvatten.

¹ Mätningar avser Sverige om inget annat anges.

Haloperidol (ny)	Haloperidol har uppmätts i vild fisk och fisk exponerad för renat avloppsvatten i nivåer nära terapeutiska koncentrationer hos människa. Det stöds av ämnets fettlöslighet och uppmätta koncentrationer i ytvatten.
Irbesartan	Utifrån uppmätta halter i ytvatten beräknas irbersartan kunna ansamlas i fisk till terapeutiska koncentrationer. Uppmätta koncentrationer i enstaka studerade fiskar har dock varit lägre.
Klaritromycin (ny)	Halter av klaritromycin i ytvatten övervakas av miljöskäl inom ramen för EU:s vattenlagstiftning. Utifrån uppmätta halter i avloppsreningsverk riskerar klaritromycin att selektera för antibiotikaresistens. Kan "samverka" i miljön med övriga makrolidantibiotika, t.ex. azitromycin, erytromycin och roxitromycin.
Levonorgestrel	Beräknade halter i ytvatten kan vara tillräckliga för att störa fortplantning i fisk. Fisk exponerad för renat avloppsvatten ansamlar läkemedlet till koncentrationer som överskrider koncentrationen hos kvinnor som äter p-piller.
Meklozin (ny)	Utifrån uppmätta halter beräknas meklozin kunna ansamlas i fisk till terapeutiska koncentrationer. Meklozin har dock ännu inte hittats i fisk.
Oxazepam	Har uppmätts i miljön i halter mycket nära de koncentrationer som påverkar beteende hos fisk. Uppmätt i vild fisk i halter som kan kopplas till stort beteendemönster.
Risperidon (ny)	Uppmätta halter i vild fisk motsvarar terapeutiska koncentrationer hos människa, vilket stöds av ämnets fettlöslighet och uppmätta halter i avloppsvatten.
Roxitromycin (ny)	Utifrån uppmätta halter i avloppsreningsverk selekterar roxitromycin eventuellt för antibiotikaresistens. Kan "samverka" i miljön med övriga makrolidantibiotika, t.ex. azitromycin, erytromycin och klaritromycin.
Sertralin	Sertralin har hittats i vild fisk i koncentrationer nära terapeutiska nivåer hos människa. Halter i miljön av flera SSRI/SNRI överstiger de koncentrationer som rapporterats ha påverkan på vattenlevande organismer, särskilt ryggradslösa djur.
Tetracyklin	Utifrån uppmätta halter i avloppsreningsverk riskerar tetracyklin att selektera för antibiotikaresistens.
Trimetoprim	Utifrån uppmätta halter i avloppsreningsverk riskerar trimetoprim att selektera för antibiotikaresistens.
Venlafaxin (ny)	Venlafaxin har hittats i fisk exponerad för renat avloppsvatten, dock i halter under terapeutiska nivåer hos människa. Halter som analyserats i miljön av flera SSRI/SNRI överstiger de koncentrationer som rapporterats ha påverkan på vattenlevande organismer, särskilt ryggradslösa djur.